

Nacionalizáció

„A háborús bűnössé nyilvánított magyar Kis Peternek az óbecsei Népvagyon Igazgatóságnak átadott vagyontárgyairól készített

Leltár

Ingóság: 1 hosszú kocsi, 1 régi szétszedett kocsi, 1 kétvasú eke, 1 kapálóeke, 1 tragacs, 1 nagy létra, 1 kukoricaültető, 1 régi kukoricamorzsoló, 3 üszóborjú, 9 ökör (ceruzával átbúszva), 1 birka

Berendezés: 1 sifonér, 1 asztal, 3 szék, 1 pad, 3 ágy, 2 szalmazsák, 1 pokróc, 1 dunna, 1 lepedő, 2 párna, 1 lámpa, 1 olló, 1 kefe, 1 tálca, 1 fődő, 1 tejeskanna, 1 fazék, 9 porcelán tányér, 2 serpenyő, 1 képráma, 1 fateknő, 1 szita és 10 zsák

Moholon, 1945. november 13-án

*Elnök:
Hegediš Andras*

E lajstromba vett fenti tárgyak
A keltezés alapján inkább
Mondhatók maradványnak,
Mindegyiket vastagon belepte ekkorra a por,
Akár a nagy falitükör fénylő helyét, amely hová lett,
Akár csak kihűlt koromfeketéje a tűzhelyeknek.
Meg hova lett a kutya a láncról,
Mely esztendeje hogy csaholt még,
Amikor azok puskásan az udvarra
Beállítottak. De nemcsak a kutya,
Hanem még a kutya lánc is
Meg a hosszú, nehéz vontatólánc,

Amely sok mindenre volt használható.
A vasvillák ága a mindennapi almozástól
Fényesen meredezett
Az istálló ajtaja mellé támasztva rendre.
Hegyükkel az eperfa nyakába csapott sarlók
Mind élesre fenne – nemrég, töréskor,
Kukoricaszárat vágta velük.
És ott álltak sorban a sáros
Répaszedő villák, a tompított hegyű és
Sokágú réparakodó villák,
A széles pofájú vaslapát
S a kamrában ellentéte, a holdvilágként kikerekedett
Hólapát, a kapák meg a répaegyelő kapák.
A kamrában a fölaggatott lószerszámok sora,
Még érződött rajtuk a lóverejték szaga;
A zablák csörgő karikáiról fölszáradt a nyál,
A pofaszíjak sallangjain már kihunyt a napsugár.
A fűrész acélfogsora vacogott a hidegben,
A keresztvágó fűrész már a télre készülődött,
Eolhárfa-ként a fagyos szél hangján pendült,
A kífűrész viszont a tavaszi fanyesésre várt.
A nádvágó kaszák hitték, beáll még a víz,
Jég lesz, ahogy minden évben, havas zizegés,
S a nádasban majd külön ösvényeken jár a szél,
Mintha ráspoly reszelné a levegőt,
Kasza vágna benne rendet,
Vagy a ráspoly meg a fenőkö élesítené.
Vagy a kaszkalapáló üllőn a kalapács, ha nekilát,
És a kaszák élet leheletnyi vékonyra veri,
Olyan lesz az, mint templomi ostya, cigarettapapír,
Már-már áttetsző, akár a toll- vagy hópihék.
De hova lett az üllő, hova a kalapács,
A kis kalapács meg a nagy kalapács,
Hova a fejsze, hova a balta, az ásó, a csákány,
Hova a tuskóhasogató vasécek,
Hova a drótkötél, hova a pányvakötelek?
A mázsa a súlyokkal, a réz mázsakörtékekkel,
A félkarú tányéros mérleg most
Mennyit mutathat,
És a villás ekekulcs meg a franciakulcs
Hol talál magának csavart megcsavarni,

S a colstok meg a mérőöl miféle
Távolságot kimérni.
A harapófogó, ahogy az harapott,
Drótot, szöget; vagy a véső – hogy
Az mit tudott! A hidegvágó:
Ha valaki látta... Ugyanúgy a metszőolló
Meg a furdancs.
A fogasboronák, a lánchorona,
A petrence, a szalmahúzó horog,
A szénavágó, a lóvakaró, a tehénvakaró, a fejőszék
És a szecskavágó mintha sohasem lett volna.
Meg kerékpár sem bizony, külön saját igazolvánnyal.
Ki csapta hóna alá rajzta-blaként
A gyúródeszkát s mellé a nyújtófát,
És nyomta fejébe a nyeles csíkszedőt,
Majd vonultatta tova a kerítés léceiről a tejesköcsögöket,
Dobolva a sajtár fenekén, meneteltetve
Bruegheli vonulásban a kisvasút felé,
Szénvonóval hadonászva és sütőlapátot nyergelve.
Hova lettek vajon a lóhajtó subák,
Amint beköszöntött a tél,
Ki tömte ki szalmával a faklumpákat,
Hogy lábára húzva ne érezze a föld hidegét,
S pattant föl vén állami lókötőként
A megvasalt talpú szánkóra,
És nyargalt el vele haránt a messzeség iránt,
Vitte a csörtögő, akós fazekakat, vajlingokat,
Nagy lábasokat meg sok egyéb vásárfiát
Meg a répavágót, a tökgyalut, a kályhacsöveket...
Az aprójószágot miként fogdoshatták össze
A már tapasztalt csirkefogók,
Bevárták vajon az estét, hogy elüljenek,
A pulykákat rudakkal a fák ágairól lökdösve le,
A gyöngytyúkba belefojtva a csármálást,
A kacsákba a sáporást, a ludakba a gágogást,
Itt, a Capitoleumtól időben oly messzire.
A borjak bőghettek a tehenek után,
Itatóvödrüknek lába kelt,
Ahogy a lavóroknak meg a nyáron kifőzött szappannak –
Milyen gazdaság lehetett ez,
Ahol még egy fületlen ibrikre sem telt?

Szalmahordó kosarakról nem is szólva,
Vizeskorsókról, vizeskannákról meg
Vashordókról, lajtról, miegyébről,
Amiben tűzvész esetére vizet tároltak
A nyári asztagoknál; miként az előírva állt.
Vagy a fiákerről, amin vasárnap misére mentek,
Mert messze volt a templom. De
Oda menni kellett.
S énekelni: „Boldogasszony anyánk...” Menni,
Még télidőben is. Szánkón, a többi szánkó nyomán,
Kiborotválkozva, pedrett bajusszal –
De hova lett a gyöngyház nyelvű borotva
És a festett ládikájú kistükör oválisa?
És hogy ürültek ki oly hirtelen
Az ólak, az aklok; tűntek el
Utódaikkal meg a moslékosdézásával együtt
Az anyakocák, akár a porcelán komatálak,
Vagy a malacdrótozó fogó,
Az agyarszedő csípőfogó,
A káposztagyalu, a káposztáshordó,
A mákdaráló, akár csak a bárd,
Vagy a húsdaráló, a hurkatöltő,
A számtalan tepsi, az üst meg az üstláb.
Meg a zsírosbödön, vagy sárga
És vörös levükben a befőttek.
Ment minden. Amikor a jövevények az ötből
Két lovat kocsiba fogtak, s gazdájukat –
Kezéből kiverve szöges végű görbebotját –
Odakötötték a kocsi után, majd lovai nyomán
Jó tizenöt kilométernyit megfuttatták,
S a kötél nem a kezén volt, hanem a nyakán:
Ez világosnak tűnt, mint jelkép.
Harmad- vagy negyednap többekkel együtt agyonverték.
Személyes holmiját vissza nem adták.
Talán a zsebében felejtették az iratokkal
Meg a pénzzel a bukszát.
Ingatlan vagyona a
Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságra szállt.
És ennek a földjébe ismeretlen helyen elásták.